

RTU studiju kurss "Mīkstvielu materiālu fizika"**32000 Dabaszinātņu un tehnoloģiju fakultāte****Vispārējā informācija**

Kods	KFM700
Nosaukums	Mīkstvielu materiālu fizika
Studiju kursa statuss programmā	Brīvās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Sergejs Gaidukovs - Doktors, Profesors (tenūra)
Apjoms daļās un kredītpunktos	2 daļas, 7.5 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Mīkstvielu fizikas kursā tiek izskatīti temati, kas ir saistīti ar mīkstvielas uzbūvi un īpašībām: koloīdālās sistēmas, polimērmateriāli un bioloģiski objekti. Kurss sastāv no lekcijām, praktiskām nodarbībām un laboratorijas darbiem. Kursā liela uzmanība tiek veltīta mīkstvielu materiālu vispārīgam raksturojumam, likumsakarībām starp dažādām mīkstvielu grupām, kā arī mīkstvielas pētīšanas metodēm. Paredzēts iepazīstināt studentus ar makromolekulārām sistēmām, dispersām sistēmām, putām, emulsijām, šķīdriem kristāliem, proteīniem, DNS, micelām, un membrānām.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Mērķis - Sniegt padziļinātas zināšanas par mīksto vielu fiziku. Padziļināt izpratni par koloīdālo sistēmu, polimēru un bioloģisko objektu struktūru un īpašībām. Students iemācīsies formulēt savstarpējās likumsakarības, kā arī saistības ar mīkstvielas objektu pētīšanas metodēm.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgas mācību un zinātniskās literatūras studijas, sagatavojoties laboratorijas darbiem, praktiskajiem darbiem un kontroldarbiem. Laboratorijas darbu protokola un atskaites sagatavošana.
Literatūra	1. Soft Matter Physics, Masao Doi, Oxford University Press, 2013. 2. Soft matter physics: an introduction, Maurice Kleman, Oleg D. Lavrentovich. Springer-Verlag New York, 2003. 3. Polymer science and technology. Robert O. Ebewele, CRC Press, 2000. 4. R.S.Stein, J.Powers.Topics in Polymer Physics. Imperial College Press, 2006. 432 p. 5.Statistical Physics of Macromolecules/ A.Yu.Grosberg, A.R.Khokhlov. American Institute of Physics, 1994. 350 p. 6. Principles of Polymer Chemistry, Paul J. Flory, Cornell University Press, 1953. 7. F. Brochard-Wyart, Mohamed Daoud, Claudine E. Williams, Soft Matter Physics, Springer Berlin, 1999. 8. Richard A.L. Jones, Soft condensed matter, Oxford University Press, 2002.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Zināšanas fizikā un ķīmijā

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Pjēra G. de Gennesa Nobela prēmija. Starpmolekulāri spēki. Mijiedarbības. Fāzu pārejas. Statistiskā fizika. Molekulāra dināmika.	12	0	0	0
Koloīdu nodaļa. Slapēšanas un kapilārās parādības. Adsorbcijas parādības fāžu robežvirsmās. Molekulāri-kinētiskās, elektrokinētiskās, optiskās un elektriskās parādības.	5	0	0	0
Liofīlas un liofobās dispersās sistēmas. Koloīdu stabilitāte un koagulācija. Struktūrmehāniskās īpašības. Disperso sistēmu īpatnības.	5	0	0	0
Plānas kārtiņas. Putas. Emulsijas. Virsmas aktīvas vielas. Piemēri.	2	0	0	0
Polimēru nodaļa. Makromolekulas. Polimēru virkne, kamols. Polimēru šķīdumi. Polimēru kausējums. Polimēru kvantitatīvs raksturojums. Makromolekulu konfigurācija. Makromolekulas konformācijas.	4	0	0	0
Makromolekulu sistēmas. Svārstības un relaksācijas procesi polimēru sistēmās. Polimēru viskoelastiskās īpašības.	4	0	0	0
Deformatīvie stāvokļi. Reoloģija. Polimēru struktūra. Fraktāla struktūras un dendrimēri. Šķidrie kristāli. Piemēri.	4	0	0	0
Bioloģisko objektu nodaļa. Pašorganizācija un mijiedarbības. Proteīni. DNS. Polisaharīdi. Lipīdu membrānas.	12	0	0	0
Laboratorijas darbi: Polimēru fāzu stāvokļi. Kristāliskās un amorfās materiālu struktūras novērtēšana. Fāzu pāreju temperatūru noteikšana. Mehānisko īpašību pētīšana elastomēriem.	8	0	0	0
Laboratorijas darbi: Polimēru reoloģija. Koloīdālālo sistēmu stabilitāte. Gēlu pagatavošana un īpašības.	8	0	0	0
Praktiskie darbi: Polimēru struktūras modelēšana, īpašību aprēķini. Struktūrmehāniskās īpašības. Prezentācijas.	16	0	0	0
Kopā:	80	0	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj parādīt, ka pārzin un dziļi izprot mīkstvielas fizikas pieeju un teorijas.	Kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, eksāmens.
Spēj patstāvīgi pielietot teorijas, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu zinātnisku darbību mīkstvielu fizikas virzienā.	Kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, eksāmens.
Balstoties uz iegūtajām zināšanām, spēj aprakstīt polimērus, koloīdus un bioloģiskos materiālus, to struktūru un īpašības.	Kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, eksāmens.
Pārzin mīkstvielas objektu struktūras īpatnības, likumsakarības un galvenās īpašības.	Kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, eksāmens.

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	4.5	3.0	0.0	0.0		*				
2.	3.0	0.0	1.0	1.0		*				